

ZINĀTNES DZĪVE

DOI: <http://doi.org/10.22364/lviz.111.06>

PĀRSKATS PAR LU LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTA DARBĪBU 2019. GADĀ

Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūtam (LU LVI) aizvadītais 2019. gads zinātniskā darba jomā bija rosīgs ieskrējiena gads, veicot avotu apzināšanu un pirmo rezultātu aprobēšanu zinātniskās publikācijās un starptautiskos zinātniskos forumos, 2018. gada nogalē uzsāktajos Latvijas Zinātnes padomes (LZP) fundamentālo un lietišķo pētījumu projektos (FLPP) un Valsts pētījumu programmas (VPP) projektā. Administratīvajā jomā tas bija institūta iekšējo problēmu apzināšanās gads, skarot tādas jautājumus kā finansējuma racionāls izmantojums, zinātniskā personāla kvalifikācijas atbilstība akadēmiskajiem amatiem, kop-sakarība starp finansējumu un iespēju tapt ievēlētam akadēmiskā amatā u.tml. Aktualitāti nebija zaudējusi visām humanitārajām zinātnēm sāpīgā izšķiršanās starp sabiedrības intereses apmierināšanu pēc noteiktu tēmu izpēti un zinātnisko pētījumu publicēšanas latviešu valodā, no vienas puses, un finansējuma devēju prasībām pēc izcilības – starptautiskas sadarbības, publikācijām Scopus un WoS datubāzēs indeksētos, daudzkārt citētos izdevumos un rezultatīvas dalības projektu pieteikumu konkursos, no otras puses.

Vadot institūta darbību atbilstoši LU Attīstības stratēģijā 2016.–2020. gadam izvirzītajiem uzdevumiem, personālvadības politikai un LU LVI Nolikumā noteiktajiem mērķiem, 2019. gadā četras sēdes (28. janvāris, 23. aprīlis, 14. oktobris un 13. decembris) aizvadīja LU LVI Zinātniskā padome priekšsēdētāja Gunta Gerharda vadībā un LU LVI direktors Guntis Zemītis sasauca trīs (12. marts, 24. aprīlis, 20. decembris) institūta darbinieku pilnsapulces. Zinātniskās padomes sēdēs apstiprinātas vakances un deleģēti darba uzdevumi akadēmisko amatu pretendentiem, rīkoti semināri un vēlēšanas, pārrunāti aktuāli institūta darbības un zinātnes politikas jautājumi, analizēta institūta izdevumu – *Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls* (LVIŽ) un *Arheoloģija un etnogrāfija* līdzšinēja darbība un nākotnes uzdevumi. LU LVI pilnsapulcēs darbinieki iepazīstināti ar aktualitātēm institūtā, Latvijas Universitātē un pārrunāti ar zinātniskās darbības administratīvo pusi saistīti jautājumi – komandējumu pieteikšanas un apmaksas kārtība, stundu tabeļu aizpildīšana LUIS u.tml. 2019. gadā dažādos statusos – pamatdarbā, blakusdarbā un papildus darbā LU LVI ir strādājušas 82 personas, starp

tām – 41 jeb 50% ar doktora grādu, 17 jeb 21% doktoranti un doktora grāda pretendenti. Institutūtā nodarbināti 8 doktoranti, kas paralēli studijām LU LVI vadošo pētnieku uzraudzībā veic pētījumus gan VPP, gan LZP FLPP, gan LU Bāzes un snieguma finansējuma projekta ietvaros. Starp visiem 2019. gadā nodarbinātajiem 51 bijis pamatdarbā, pārējie – blakus vai papildus darbā uz projektu īstenošanas laiku.

Pārskata periodā institūtā strādāja 25 vadošie pētnieki (17 – vēlēti LU LVI), 13 pētnieki (12 – vēlēti LU LVI), 17 zinātniskie asistenti (14 – vēlēti LU LVI), 7 krātuvju darbinieki (vadītāji un krājuma glabātāji), 4 administrācijas pārstāvji un 21 citos amatos strādājošais (pienākumu izpildītāji, vieszinātnieki, eksperti, redaktori u.c.). Starp institūta darbiniekiem 38 bija vecumā līdz 40 gadiem (vecumā līdz 30 gadiem – 17 darbinieki), 31 – vecumā starp 41 un 60 gadiem un 13 – vecāki par 64 gadiem. LU LVI strādāja 47 sievietes un 35 vīrieši.

2019. gadā 10 institūta darbiniekiem – Valdim Bērziņam, Anitai Čerpinskai, Guntim Gerhardam, Ērikam Jēkabsonam, Anetei Karlsonai, Inetai Lipšai, Ievai Osei, Ievai Pigoznei, Andrejam Vaskam un Gunitai Zariņai bija LZP eksperta tiesības. 2019. gadā Gunita Zariņa ievēlēja LZP Humanitāro un mākslas zinātņu ekspertu padomē.

2019. gadā amatā ievēlēšanas termiņš beidzās sešiem vadošajiem pētniekiem un diviem pētniekiem. Ņemot vērā amata vietas uzturēšanai nepieciešamo finansējumu un projektu vadītāju ieteikumus, kā arī izvērtējot līdz šim paveiktā darba kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājus, institūta direktors vērsās pie Zinātnes padomes ar lūgumu izsludināt divas vadošā pētnieka amata vakances, trīs pētnieka amata vakances un vienu zinātniskā asistenta amata vakanci vēstures un arheoloģijas nozarē. Rezultātā atbilstoši LU apstiprinātajai vēlēšanu procedūrai institūtā vadošā pētnieka amatā nākamajos sešus gadus turpinās strādāt Ineta Lipša un Guntis Zemītis, pētnieka amatā – Kristīne Beķere, Ilze Boldāne-Zeļenkova un Aija Jansone, zinātniskā asistenta amatā – Eduards Plankājs. 2019. gadā LU LVI darbinieki institūtā realizēto projektu ietvaros un ārpus tiem¹ ir publicējuši 61 zinātnisku rakstu, 10 no tiem publicēti izdevumos, kas indeksēti Scopus un WoS datubāzēs. Tāpat publicētas 42 tēzes. LU LVI darbinieki ir sagatavojuši 34 šķirklus *Latvijas Nacionālajai enciklopēdijai* un izdevumam *The Palgrave Handbook of Conflict and History Education in the Post-Cold War Era*. 2019. gadā

¹ Tai skaitā izdotie darbi, kas sagatavoti projektos, kas beigušies 2018. gadā, vai kuri izdoti darbiniekiem kā LU LVI pārstāvjiem, iesaistoties ārpus institūta īstenotu projektu realizēšanā.

1. att. “2018. gada sasniegumu zinātnē” balvu pasniegšanas ceremonijā, saņemot Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidenta Atzinības rakstu, 2019. gada 8. februārī. No kreisās: LU LVI vadošie pētnieki Andrejs Vasks un Gunita Zariņa, LZA viceprezidenti Andrejs Krasņikovs un Andrejs Ērglis. Jāņa Brenča foto

publicēti vismaz 23 cita veida raksti – zinātniski pārskati, recenzijas, ievadi zinātniskiem rakstu krājumiem u.tml.

2019. gadā kopumā LU LVI rikojis un/vai piedalījies 13 konferenču un semināru organizēšanā, bet institūta darbinieki sagatavojuši un nolasijuši 125 referātus, 110 no tiem – starptautiskās konferencēs. Pārskata periodā notika vairāki nozīmīgi humanitāro un sociālo zinātņu kongresi – Eiropas arheologu asociācijas (*European Association of Archaeologists* – EAA) ikgadējā (25.) konference Bernē, Baltijas studiju konference Gdaņskā Polijā, Starptautiskās etnologu un folkloristu biedrības (SIEF) kongress Santjago de Kompostelā Spānijā u.c., kuros institūta zinātnieki, pildot īstenoto projektu uzdevumus, piedalījās ar ziņojumiem un pārstāvēja LU. Starptautiskajās konferencēs nolasītie ziņojumi tēžu (kongresu timeklīvietnes, atsevišķi drukāti izdevumi, elektroniskās publikācijas) vai konferenču apskata (LVIŽ) veidolā ir publiski pieejami.

2019. gadā LU LVI Arheoloģisko materiālu krātuves darbinieks Aigars Vāvere LU Vēstures un filozofijas fakultātē aizstāvēja bakalaura darbu “Apbedīšanas tradīcijas DR Latvijas teritorijā 1.–7. gadsimtā” un viņam tika piešķirts bakalaura grāds (*Bc. hist.*) vēsturē.

Aplūkojamā gada griezumā turpinājās divi ERAF projekti – **“Apbedījuma vides mikrobioma nozīme biomolekulārajā arheoloģijā un senās tuberkulozes izpētes procesos”** (vadītājs Guntis Gerhards) un **“Apģērba attīstība Latgalē 19. gs.”** (pēcdoktorantūras projekts, vadītāja Ieva Pigozne). Atbilstoši plānotajam abos projektos publicēts pa vienam zinātniskam rakstam WoS un Scopus datubāzēs indeksētos izdevumos, pētījumu rezultāti aprobēti septiņās (4+3) starptautiskās konferencēs (Latvijā, Lietuvā, Polijā) un publisku lekciju veidā sabiedrība informēta par tajos paveikto.

2019. gadā turpinājās darbs LU Bāzes un snieguma finansējuma projekta “Letonika, diaspora un starpkultūru komunikācija” apakšprojektā **“Latvijas teritorija kā dažādu kultūrtelpu, reliģiju, politisko, sociālo un ekonomisko interešu saskarsmes zona no aizvēstures līdz mūsdienām”** (lēmums par tā turpināšanu pieņemts LU LVI Zinātniskās padomes 28. janvāra sēdē). Darbs šajā projektā rezultējies ar trim publicētiem rakstiem WoS un Scopus datubāzēs indeksētos izdevumos, daļību >36 starptautiskos zinātnieku forumos (Itālijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Šveicē, Vācijā, Zviedrijā un citviet) un septiņās nacionālas nozīmes konferencēs (Rīgā, Salaspilī un Valmierā). LU Bāzes finansējuma projekta ietvaros Aija Jansone augustā atradās etnogrāfiskajā ekspedīcijā Sēlijā, kur vāca materiālus par tēmu “Tekstiliju vēsture Latvijā 20. gs.”. Projekta vājš punkts – aizstāvēto promocijas darbu trūkums, kas ir viens no kritērijiem bāzes finansējuma piešķirumam. LU 78. konferences ietvaros rīkotajā plenārsēdē “Letonika, diaspora un starpkultūru komunikācija”, kurā par paveikto atskaitījās visi šī prioritārā virziena projektu vadītāji, minētā jautājuma kontekstā Guntis Gerhards ieteica atļaut maksāt snieguma finansējumu darbiniekiem arī 2–3 gadus pēc doktorantūras pabeigšanas, lai materiāli stimulētu doktora grāda pretendētus novest līdz aizstāvībai promocijas darbus.

Sparīgi ritējis darbs VPP projektā **“Indivīda, sabiedrības un valsts mijiedarbība kopējā Latvijas vēstures procesā: vērtību konflikti un kopīgu vērtību veidošanās vēsturisku lūzumu posmos”**, kas īstenots sadarbībā ar Daugavpils Universitātes (DU) vēsturniekiem un studentiem. Atbilstoši projekta iecerēm strādāts gan pie rīcībpolitikas ieteikumiem, gan sadarbības veicināšanas ar sabiedrību, gan zinātnisko publikāciju (publicēta 31, t.sk. 3 – WoS un Scopus) un zinātnisku rakstu krājumu (3) sagatavošanas un pētījumu rezultātu aprobēšanas starptautiskās (27 – Austrija, Baltkrievija, Grieķija, Lietuva, Polija, Šveice, Vācija u.c.) un nacionālas nozīmes (4 – Rīga, Valmiera) konferencēs. Gada

2. att. Diskusija “Tautastērps mūsdienās un tā attīstības perspektīva” LU Dabas mājā Magnum auditorijā 2019. gada 23. martā. Runā LU LVI vadošā pētniece Aija Jansone. Māras Karlsones foto

sākumā sadarbībā ar Kultūras ministrijas pakļautības iestādi – Nacionālo kultūras mantojuma centru rīkotajā diskusijā par tēmu “Tautastērps mūsdienās un tā attīstības perspektīva” tika spriests, vai mūsdienās nepieciešams nospraust robežas tautastērpu valkātājiem. Iniciatīvas autore – LU LVI vadošā pētniece Anete Karlsonē. 2019. gada nogalē – 29. novembrī, noslēdzot sadarbības līgumu ar Valmieras muzeju, turpināta iepriekšējā VPP Letonika uzsāktā prakse – Valmieras muzejā rīkot konferenci jaunākajiem kolēģiem “Jauno vēsturnieku zinātniskie lasījumi: V” un sākts darbs pie nākamās – šoreiz starptautiskas – konferences koncepta izstrādes. Šī gada konferencē ar referātiem piedalījās 21 maģistra vai doktora studiju programmas students no DU, LU, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Latvijas Mākslas akadēmijas u.c. LU Repozitorijā publicēts konferences tēžu krājums un sagatavots LU akadēmiskās attīstības projekts iepriekš anonīmi recenzējamā konferences rakstu krājuma izdošanai. Projekta ietvaros notikusi sadarbība ar LR Saeimas Sabiedrisko attiecību nodaļu, J. Čakstes dzimtu un fondu “J. Čakstes māja” pirmajam Latvijas Valsts prezidentam veltītās izstādes

(13.–27. septembris, LR Saeima) sagatavošanā, kā arī ar Latvijas Okupācijas muzeju, organizējot starptautisku konferenci “Pēckara bruņotā pretošanās Baltijas valstīs un Polijā: Cīņa par brīvību” (19. septembris, LU).

2019. gadā noritēja darbs piecu institūtā īstenoto LZP FLPP ietvaros.

Projektā “**Cilvēks dinamiskā ainavā: Latvijas piejūras smiltāju biogrāfija**” (2018–2021, vadītājs Valdis Bērziņš) LU LVI pētnieku grupa koncentrējās uz avotu apzināšanu un izpēti gan Latvijas un ārvalstu atmiņu institūcijās, gan lauka pētījumos. 2019. gada aprīlī projekta izpildītāji devās kokogļu uzkalniņu apzināšanā Kurzemē, Engures apkārtnē, bet maija nogalē veica arheoloģiskos izrakumus kokogļu uzkalniņa vietā Apšuciemā (izrakumu vadītāja Elīna Guščika). Vasarā Ventspils novada piejūras teritorijā – Užavas, Staldzenes un Liepenes apkārtnē – tika vākti dendrohronoloģiskie paraugi no stāvkrastā atskaloziem vēsturiskiem priežu stumbriem (vadītājs Māris Zunde) un pētītas senās jūras krasta līnijas (vadītājs Māris Krievāns). Veikta lauka pētījumos iegūto OSL datēšanas paraugu pirmapstrāde Lundas Universitātē Zviedrijā (Edīta Kalinska-Nartiša).

Projektā “**Dzimte, dzimums un statuss dzelzs laikmetā Latvijas teritorijā (7.–12. gadsimts)**” (sadarbība ar Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centru, 2018–2021, vadītājs G. Gerhards) institūta pārstāvji atbilstoši projekta mērķim – pētīt apbedīšanas tradīcijas Latvijas dzelzs laikmetā (7.–12. gs.), ņemot vērā indivīda dzimti, dzimumu un statusu, izmantojot arheoloģiskās un bioarheoloģiskās izpētes metodes, kā arī stabilo izotopu un senās DNS analīzes, – strādāja ar arheoloģisko un bioarheoloģisko materiālu LU LVI Arheoloģisko materiālu krātuvē un Bioarheoloģisko materiālu krātuvē, kā arī Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā (LNVN), sagatavoja un iesniedza nepieciešamos paraugus datēšanai. Pārstāvēt projektā risināto tēmu, zinātnieki piedalījās trīs starptautiskās konferencēs (Baltkrievija, Lietuva, Šveice), publicējot trīs tēzes un populārzinātnisku rakstu “Zinātnes Vēstnesi”.

Projektā “**Vēstures politizācija: postfaktuālās pieejas Latvijas un Krievijas attiecībām XX gadsimtā, instrumentalizācija, izaicinājumi demokrātijai, mācības un pretlīdzekļi**” (2018–2021, vadītājs Ainārs Lerhis) 2019. gadā tika veikta pētnieciskā materiāla apzināšana, sistematizācija un klasifikācija, projekta mērķiem atbilstošu doktrīnu un teorētisko pieeju analīze, pētnieciskajā telpā jau uzkrāto zināšanu analīze. Projekta posmā norisa metodoloģiskā un teorētiskā ietvara izstrāde. Tika īstenotas vairākas zinātnes komunikācijas aktivitātes, kuru ietvaros analizēti arī vēstures politizācijas jautājumi, atsaucoties uz aktualitātēm

sabiedriski politiskās dzīves dienaskārtībā: Molotova–Ribentropa pakta 80. gadadienu, Lāčplēša dienu (apritēja bermontiādes 100. gadadiena) u.c. (A. Lerhis). Tika gatavotas publikācijas. Īstenota zinātniskās grupas kompetenču pilnveide – dalība apmācību semināros par autortiesībām un par projektu vadīšanu. Starptautiskās konferencēs piedalījās I. Grumolte-Lerhe (Seulā) un V. Valtenbergs (Rīgā, Hošiminā, Belfāstā un Vroclavā).

LU LVI vadošā pētnieka Ērika Jēkabsona vadītā projekta “**Karš un sabiedrība, 1914–1921**” (2018–2020) darba grupa atbilstoši projekta mērķim – izpētīt un analizēt, kādas sekas uz sabiedrību Latvijas teritorijā atstāja 1914.–1921. gadā notikušās karadarbības izraisītie procesi, – pārskata periodā strādāja Latvijas un ārvalstu atmiņu institūcijās – arhīvos, bibliotēkās, krātuvēs un muzejos, fiksējot radītājus, kas visuzskatāmāk ļauj konstatēt kara procesu un norišu iespaidu uz pārmaiņām sabiedrībā: iedzīvotāju skaitu un sastāvu, izmaiņas sabiedrības grupās un to savstarpējās attiecībās, bēgļu kustības iespaidu, izmaiņas sabiedrības sociālajā nodrošinājumā, dzimumu attiecībās un tradīcijās. 2019. gadā pētījuma tēma aprobēta ziņojumos deviņām starptautiskām konferencēm, vienam starptautiskam semināram un nacionālas nozīmes konferencei. Publicētas vienas tēzes un divi populārzinātniski raksti, Latvijas un ārzemju izdevumos iesniegti trīs zinātniski raksti, nolasītas 11 publiskas lekcijas.

Ar mērķi – skaidrot jaunu kultūras elementu parādīšanos, sociāl-ekonomisko procesu izmaiņas un pirmās demogrāfiskās pārejas norises bronzas laikmetā Daugavas lejtecē un to ietekmi uz iedzīvotāju sadzīvi, dzīves kvalitāti un veselību – darbojās projekta “**Sociālās transformācijas bronzas laikmetā Daugavas lejtecē**” (2018–2020) pētnieku grupa Andreja Vaska vadībā. 2019. gada ietvaros paralēli darbam ar arheoloģiskajiem un bioarheoloģiskajiem avotiem LU LVI un LNVM krātuvēs veikti datējumi un nepieciešamās analīzes. Par rezultātiem ziņots sešās starptautiskās konferencēs un nolasītas divas publiskas lekcijas. Projekta pētnieki publicējuši piecas tēzes (1 – WoS). Īstenojot projekta uzdevumus, zinātniskā asistente Dardega Legzdiņa divus mēnešus pavadīja Oksfordas Universitātes Arheoloģijas un mākslas vēstures izpētes laboratorijā (*Research Laboratory for Archeology and the History of Arts, Oxford University*), apgūstot laboratorijas darbu procesu paraugu (piem., arheoloģisko cilvēku zobu mikrogriezumi) sagatavošanu stabilo izotopu analīzēm.

2019. gadā tāpat turpināts strādāt **LU akadēmiskās attīstības ilgtermiņa saistību projektu** (AAP) ietvaros, ko īstenoja LVIZ atbildīgā

redaktore Kristīne Ante un LU LVI krātuves – Arheoloģisko materiālu krātuve (AMK, vadītāja Silvija Tilko), Bioarheoloģisko materiālu krātuve (BMK, vadītāja Gunita Zariņa) un Etnogrāfisko materiālu krātuve (EMK, vadītāja Lilita Vanaga) un Dendrochronoloģijas laboratorija (DhL, vadītājs Māris Zunde).

Pārskata periodā nodrošināta divu **LVIŽ** numuru iznākšana, sagatavots un iesniegts pieteikums žurnāla iekļaušanai Scopus datubāzē.

2019. gadā **AMK** veica šādus projekta ietvaros paredzētos darbus: apmeklētāju konsultēšana (25) un apkalpošana (67, t.sk. LU pētnieki – 19, studenti – 9, doktoranti – 5, muzeju darbinieki – 12, ēnotāji – 5, citi – 17), novadītas trīs ekskursijas, to skaitā zinātniekiem no Krievijas un Baltkrievijas. Veikta dažādos laikposmos (1945–2016) ienākušo foto-negatīvu ar kultūrvēsturisku nozīmi skenēšana, nozīmības izvērtējums un inventarizācija, digitalizētas 172 filmas jeb 6208 kadri no septiņām kolekcijām, kā arī uz lielformāta skenera digitalizēti 4169 plāni no 51 kolekcijas.

Pārskata periodā **BMK** veikta antropoloģisko kolekciju saglabāšanās pakāpes noteikšana 1310 indivīdiem un datu precizēšana. Apstrādāts – tīrīts un inventarizēts – 410 apbedījumu antropoloģiskais materiāls. Caurskatīti 7643 dzīvnieku kauli, no tiem 706 kauliem pētniecības projektu ietvaros noteikta sugu piederība. Inventarizēti 7375 dzīvnieku kauli. Sniegtas 17 konsultācijas LU studentiem un interesentiem. Krātuvē apmeklējuši 46 LU studenti, 7 LU pasniedzēji, 7 muzeju darbinieki, 18 interesenti, 5 ārzemju zinātnieki. Novadītas 11 ekskursijas LU studentiem un interesentiem, iepazīstinot ar BMK un bioarheoloģiskajiem pētījumiem. Noslēdzot sadarbības līgumu starp LU un projekta vadību, nodrošināta LU LVI BMK materiālu izmantošana un LVI pārstāvju – Ilgas Zagorskas un Gunitas Zariņas – dalība Kanādas Albertas Universitātes Baikāla arheoloģiskā projekta² realizācijā. Krātuves darbinieki ar trim referātiem piedalījušies starptautiskās un vietēja rakstura konferencēs, nolasītas trīs lekcijas LU studentiem un divas publiskas lekcijas. Par darbu krātuvē un bioarheoloģiskajiem pētījumiem sniegtas septiņas intervijas Latvijas Radio, Latvijas Televīzijā un LU izdevumam “Alma Mater”.

2019. gadā **EMK** turpināja strādāt pie materiālu digitalizēšanas, saglabātības un pieejamības sabiedrībai nodrošināšanas. Gada ietvaros sniegta 21 konsultācija, apmeklētājiem izsniegta 2155 materiālu

² Vairāk sk. projekta tīmekļvietnē. Pieejams: <https://baikalproject.artsrn.ualberta.ca/> (skatīts 28.02.2019.).

vienības (elektroniskos skatījumus nav iespējams noteikt). EMK strādāja 13 apmeklētāji (12 Latvijas, 1 – ASV pilsonis), no tiem 6 studenti, 2 muzeju darbinieki, 5 novadpētnieki, dzimtas vēstures pētnieki no Rīgas, Rojas, Rēzeknes, ASV. Darbā ar krājumu inventarizētas (pieņemtas krājumā, krājuma papildināšana) 40 negatīvu filmas (nr. 3439–3479), 527 fotogrāfijas, zīmējumi, 329 jaunieguvumu vienības (apraksti, digitālie foto; E74 1820–2158); sakārtotas inventarizēšanai 430 rokrakstu/zīmējumu vienības; ilgstošai glabāšanai sakārtotas 84 fotonegatīvu filmas. Digitalizētas 40 negatīvu filmas (nr. 3439–3479), 527 fotogrāfijas (E73); ieskenēti 97 apdraudētie audumu paraugi (E25) un 57 attēli LVI pētnieciskajam darbam. Publicitātes jomā veikta datu papildināšana LU LVI tīmekļvietnē (jaunieguvumi); ziņojums par Latgales materiāliem EMK krājumā etnogrāfes Antoņinas Zavarinas piemiņas pasākumā Grebenščikova vecticībnieku draudzē (L. Vanaga); informācija par EMK krājuma izmantošanas iespējām LU Sociālo zinātņu fakultātes Komunikācijas studiju programmas studentu grupai.

LU AAP ietvaros 2019. gadā **DhL** vadītājs M. Zunde ir publicējis trīs zinātniskus rakstus (t.sk. 1 Scopus/WoS) un divas tēzes, ar veikto pētījumu rezultātiem dalījies trīs starptautiskās konferencēs (Čehija, Dānija, Polija). Laboratorijā darbs noritējis divos virzienos: 1) vēsturiskās koksnes gadskārtu mērījumu un ilggadējo hronoloģiju datu iegūšana (Kobronskansts, Rīgā, Audēju ielā 13 un Kalēju ielā 33, kvartālā starp Rīdzenes, 13. janvāra un Vaļņu ielām, Rīgas 1. slimnīcas bijušā ĀVSC ēka; Jelgavā, Vecpilsētas ielā 14; Siguldas jaunā pils u.c.) un 2) divu jauno darbinieku – studentu secīga apmācīšana dendrohronoloģisko datu iegūšanā un apstrādē.

LU LVI darbinieki pieteikuši akadēmiskās attīstības projektus ar mērķi sagatavot izdošanai zinātnisko rakstu krājumu “Jauno vēsturnieku zinātniskie lasījumi: IV” (I. Boldāne-Zeļenkova) un publikācijas Scopus/WoS indeksētos izdevumos (A. Gusačenko, E. Plankājs), kā arī segt ar dalību starptautiskās konferencēs nepieciešamos izdevumus (A. Bērziņa, A. Karlsonē).

2019. gadā divu projektu veidā piesaistīts Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums (E. Plankājs, R. Brūzis). Projekti saistīti ar arheoloģiskā materiāla datēšanu un analīžu veikšanu zooarheoloģiskajiem paraugiem.

2019. gadā vairāki LU LVI darbinieki saņēmuši augstākos valsts apbalvojumus – vadošie pētnieki Aija Jansone un Ēriks Jēkabsons apbalvoti ar Triju Zvaigžņu ordeni, Valters Ščerbinskis – ar Atzinības krustu. Gada sākumā vēsturnieks Ainārs Lerhis saņēma Ārlietu ministrijas

3. att. LU LVI zinātniskā asistente Aiga Bērziņa uzstājas ar priekšlasījumu LU svinīgajā sanāksmē par godu valsts svētkiem. LU Mazā aula, 2019. gada 15. novembrī. Gunta Zemiša foto

Pateicības rakstu, bet Līga Lapa – LU prorektore Inas Druvietes Pateicības rakstu. Par veiksmīgu sadarbību pirmā Valsts prezidenta Jāņa Čakstes piemiņai veltītās izstādes veidošanā LR Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces Pateicības raksts piešķirts LU LVI direktoram Guntim Zemītim. 2019. gada nogalē Latvijas Zinātņu akadēmija nosauca gada sasniegumus zinātnē, to skaitā krājumu “Latvija: Kultūru migrācija”, kura autoru vidū ir arī LU LVI pārstāvji – Gunita Zariņa, Guntis Zemītis, Andrejs Vasks, Ieva Ose, Ēriks Jēkabsons, Ilze Boldāne-Zeļenkova.

2020. gads nāk ar jauniem izaicinājumiem un uzdevumiem, kas LU LVI paredz lielas pārmaiņas. Rudenī LU notiks humanitārās jomas starptautiskais izvērtējums, noslēgsies vairāki projektu konkursi, plānotas institūta direktora vēlēšanas, kas ietekmēs arī administratīvā korpusa sastāvu. Šogad jādefinē arī vēstures un arheoloģijas nozares turpmākās attīstības virzieni LU Attīstības stratēģijā 2021.–2025. gadam. Lai pārmaiņas vērstas uz institūta tālāku izaugsmi, izcilību zinātniskajā darbā un konstruktīvu sadarbību visos līmeņos!

Ilze Boldāne-Zeļenkova